31998R1139

A TANÁCS 1139/98/EK RENDELETE

(1998. május 26.)

a géntechnológiával módosított szervezetekből előállított egyes élelmiszerek címkézésén a 79/112/EGK irányelvben előírt adatokon kívüli adatok kötelező feltüntetéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1978. december 18-i 79/112/EGK tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 4. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

(1) mivel a géntechnológiával módosított szervezeteknek a környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló, 1990. április 23-i 90/220/EGK tanácsi irányelv [2] C. részének rendelkezéseivel összhangban, bizonyos géntechnológiával módosított termékek forgalomba hozatalát engedélyezték a glifozát gyomirtó szerrel szemben fokozottan ellenálló, géntechnológiával módosított szójának (*Glycine max* L.) a 90/220/EGK tanácsi irányelv értelmében történő forgalomba hozataláról szóló, 1996. április 3-i 96/281/EK bizottsági határozattal [3] és a Bt-endotoxin gén által inszekticid tulajdonságot és a glufozinát-ammónium gyomirtó szerrel szemben fokozott ellenálló képességet biztosító kombinált módosítással, géntechnológiával módosított kukoricának (*Zea mays* L.) a 90/220/EGK tanácsi irányelv értelmében történő forgalomba hozataláról szóló, 1997. január 23-i 97/98/EK bizottsági határozattal [4];

(2) mivel a 90/220/EGK tanácsi irányelvvel összhangban biztonsági szempontból nem indokolt, hogy a géntechnológiával módosított szója (*Glycine max* L.) vagy a géntechnológiával módosított kukorica (*Zea mays* L.) címkézésén megemlítsék, hogy e termékeket a géntechnológia segítségével állították elő;

(3) mivel a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatálya nem terjed ki a géntechnológiával módosított szervezetekből (a továbbiakban „GMSz-ek") származó életképtelen termékekre;

(4) mivel bizonyos tagállamok intézkedéseket tettek a kérdéses termékekből előállított élelmiszerek és élelmiszer-összetevők címkézésével kapcsolatban; mivel az említett intézkedések közötti eltérések akadályozhatják az ilyen élelmiszerek és élelmiszer-összetevők szabad mozgását, és ezáltal hátrányosan befolyásolják a belső piac működését; mivel egységes közösségi címkézési szabályokat kell ezért elfogadni a kérdéses termékek vonatkozásában;

(5) mivel az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről szóló, 1997. január 27-i 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [5] 8. cikke kiegészítő, különleges címkézési követelményeket állapít meg annak érdekében, hogy biztosítsa a végső felhasználó megfelelő tájékoztatását; mivel e kiegészítő, különleges címkézési követelmények nem vonatkoznak olyan élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre, amelyeket a 258/97/EK rendelet hatálybalépése előtt nagy arányban alkalmaztak emberi fogyasztásra a Közösségben, és emiatt nem minősülnek újnak;

(6) mivel a verseny torzulásának megelőzése érdekében a végső felhasználó tájékoztatását szolgáló, azonos elveken alapuló címkézési szabályokat kell alkalmazni azon GMSz-eket tartalmazó vagy GMSz-ekből származó élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre, amelyeket a 258/97/EK rendelet hatálybalépése előtt hoztak forgalomba a 90/220/EGK irányelv értelmében kiadott engedély alapján, és azon élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre, amelyeket ezt követően hoztak forgalomba;

(7) mivel a géntechnológiával módosított szervezetekből előállított egyes élelmiszerek címkézésén a 79/112/EGK irányelvben előírt adatokon kívüli adatok kötelező feltüntetéséről szóló, 1997. szeptember 19-i 1813/97/EK bizottsági rendelet [6] ezért megállapította a fent említett termékekre vonatkozó általános címkézési szabályokat;

(8) mivel sürgősen meg kell állapítani az 1813/97/EK rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerek címkézésére vonatkozó részletes, egységes közösségi szabályokat;

([1]) HL L 33., 1979.2.8., 1. o. A legutóbb a 97/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 43., 1997.2.14., 21. o.) módosított irányelv.

([2]) HL L 117., 1990.5.8., 15. o. A legutóbb a 97/35/EK irányelvvel (HL L 169., 1997.6.27., 72. o.) módosított irányelv.

([3]) HL L 107., 1996.4.30., 10. o.

([4]) HL L 31., 1997.2.1., 69. o.

([5]) HL L 43., 1997.2.14., 1. o.

([6]) HL L 257., 1997.9.20., 7. o.

(9) mivel – különösen a 258/97/EK rendelet 8. cikkében megfogalmazott megközelítésre alapozva – biztosítani kell, hogy a végső felhasználó tájékoztatást kapjon az élelmiszer minden jellemzőjéről vagy tulajdonságáról, mint annak összetétele, tápértéke vagy táplálkozási hatásai vagy rendeltetésszerű használata, amely az élelmiszert vagy élelmiszer-összetevőt olyanná teszi, ami már nem egyenértékű egy meglévő élelmiszerrel vagy élelmiszer-összetevővel; mivel e célból címkézési követelmények vonatkoznak az olyan géntechnológiával módosított szójababból vagy géntechnológiával módosított kukoricából előállított élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre, amelyek nem egyenértékűek hagyományos megfelelőikkel;

(10) mivel a 258/97/EK rendelet 8. cikkében megfogalmazott megközelítésre alapozva szükséges, hogy a címkézési követelmények tudományos értékelésen alapuljanak;

(11) mivel világos címkézési szabályokat kell megállapítani a fent említett termékekre, amelyek megbízható, könnyen megismételhető és gyakorlatban jól használható hivatalos ellenőrzést tesznek lehetővé; mivel közös, tudományosan megalapozott vizsgálati módszereket kell kidolgozni;

(12) mivel arról is gondoskodni kell, hogy a címkézési követelmények ne jelentsenek a szükségesnél nagyobb terhet, ugyanakkor elég részletesek legyenek ahhoz, hogy a fogyasztókat ellássák a számukra szükséges információval;

(13) mivel jelenleg a géntechnológiai módosításból származó fehérje vagy DNS jelenléte az élelmiszerekben vagy az élelmiszer-összetevőkben az az ismérv, amely a legjobban megfelel a fent említett követelményeknek; mivel egy ilyen megközelítést a tudományos ismeretek jövőbeni fejlődésének fényében újra meg lehet vizsgálni;

(14) mivel nem lehet kizárni az élelmiszereknek géntechnológiával módosított fehérjével vagy DNS-sel történő véletlen szennyeződését; mivel az ilyen szennyeződés következtében a címkézésen való feltüntetést el lehet kerülni azzal, hogy a DNS és fehérje kimutatására küszöbértéket állapítunk meg;

(15) mivel a vonatkozó szakvélemények alapján sürgősen meg kell vitatni azt a kérdést, hogy meg lehet-e állapítani egy *de minimis* küszöbértéket a géntechnológiával módosított DNS vagy fehérje jelenlétére vonatkozólag, és ha igen, akkor milyen szinten;

(16) mivel a géntechnológiával módosított szójababból (*Glycine max* L.) és géntechnológiával módosított kukoricából (*Zea mays* L.) előállított élelmiszerek és élelmiszer-összetevők, amelyekben géntechnológiával módosított DNS van jelen, nem egyenértékűek, ezért címkézési követelmények vonatkoznak rájuk;

(17) mivel a géntechnológiával módosított fehérje vagy DNS a feldolgozás egymást követő szakaszai során megsemmisülhet; mivel ez esetben a címkézés szempontjából az élelmiszereket és az élelmiszer-összetevőket egyenértékűnek kell tekinteni; mivel tehát ezekre nem vonatkoznak címkézési követelmények; mivel össze kell állítani egy jegyzéket az ilyen termékekről;

(18) mivel ennek ellenére egyes feldolgozási módszerek megsemmisíthetik a DNS-t, de a fehérjét nem; mivel nem zárható ki annak lehetősége, hogy az ilyen módszereket élelmiszerekre alkalmazzák; mivel az olyan élelmiszerek és élelmiszer-összetevők, amelyek géntechnológiával módosított DNS-t nem, de géntechnológiával módosított fehérjéket tartalmaznak, nem minősülhetnek egyenértékűnek; mivel ezért címkézési követelmények vonatkoznak rájuk;

(19) mivel az összetevők jegyzékében meg kell határozni a szükséges információt, kivéve azon termékek esetét, amelyekre ilyen jegyzék nem létezik, amely esetben ezen információt egyértelműen fel kell tüntetni a termék címkézésén;

(20) mivel e rendelet nem érinti a piaci szereplő azon jogát, hogy terméke címkézésén saját elhatározásából az e rendeletben megállapított adatoktól eltérő adatokat tüntessen fel (mint például azt, hogy nem tartalmaz géntechnológiával módosított szójababból vagy kukoricából előállított élelmiszereket vagy élelmiszer-összetevőket, vagy tartalmaz ilyen élelmiszereket vagy élelmiszer-összetevőket olyan esetekben, amikor ez tudományosan nem ellenőrizhető, de más eszközök révén van rá bizonyíték), feltéve, hogy az ilyen adatok megfelelnek a 79/112/EGK irányelv rendelkezéseinek;

(21) mivel – tekintettel alkalmazási körükre és hatásaikra – az e rendelettel bevezetett közösségi intézkedések nemcsak szükségesek, hanem elengedhetetlenek a meghatározott célkitűzések elérése érdekében; mivel e célkitűzéseket nem lehet elérni a tagállamok egyéni fellépésével;

(22) mivel e rendelet az 1813/97/EK bizottsági rendelet helyébe lép, ezért azt hatályon kívül kell helyezni;

(23) mivel a 79/112/EGK irányelv 17. cikkében megállapított eljárás szerint e szöveg tervezetét benyújtották az Élelmiszerügyi Állandó Bizottsághoz, amely nem tudott véleményt nyilvánítani, és mivel ugyanezen eljárással összhangban a Bizottság javaslatot nyújtott be a Tanácshoz az elfogadandó intézkedésekről,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(1) Ez a rendelet olyan élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozik, amelyeket ilyen állapotban szállítanak a végső felhasználónak (a továbbiakban „a meghatározott élelmiszerek"), és részben vagy egészben a következő termékekből készülnek:

– a 96/281/EK határozat hatálya alá tartozó, géntechnológiával módosított szójabab,

– a 97/98/EK határozat hatálya alá tartozó, géntechnológiával módosított kukorica.

(2) E rendelet nem vonatkozik olyan élelmiszer-adalékanyagokra, élelmiszerekben történő felhasználásra szánt aromaanyagokra vagy élelmiszerek előállítása során használt extrakciós oldószerekre, amelyeket a 258/97/EK rendelet 2. cikkének (1) bekezdése említett.

2. cikk

(1) A meghatározott élelmiszerekre a (3) bekezdésben megállapított kiegészítő, különleges címkézési követelmények vonatkoznak.

(2) Nem vonatkoznak azonban az említett kiegészítő, különleges címkézési követelmények az olyan meghatározott élelmiszerekre, amelyekben sem géntechnológiával módosított fehérje, sem géntechnológiával módosított DNS nincs jelen.

A műszaki fejlődés, az Élelmiszerügyi Állandó Bizottság véleménye és bármely egyéb vonatkozó tudományos értesülés figyelembevételével – a 79/112/EGK irányelv 17. cikkében megállapított eljárás szerint – össze kell állítani egy jegyzéket azon termékekről, amelyekre nem vonatkoznak a kiegészítő, különleges címkézési követelmények.

(3) A kiegészítő, különleges címkézési követelmények a következők:

a) amennyiben az élelmiszer egynél több összetevőt tartalmaz, a 79/112/EGK irányelv 6. cikkében meghatározott összetevők jegyzékében a kérdéses összetevő neve után azonnal fel kell tüntetni zárójelben a „géntechnológiával módosított szójából készült" vagy a „géntechnológiával módosított kukoricából készült" szöveget. E szöveget az összetevők jegyzékéhez tartozó, jól látható lábjegyzetben is fel lehet tüntetni úgy, hogy a kérdéses összetevőt egy csillaggal (*) jelölik meg. Amennyiben egy összetevőt már úgy soroltak fel, hogy szójából vagy kukoricából készült, a „géntechnológiával módosított szójából készült" vagy a „géntechnológiával módosított kukoricából készült" szöveget a „géntechnológiával módosított" szövegre lehet rövidíteni; amennyiben a rövidített szöveget lábjegyzetben tüntetik fel, a csillagot közvetlenül a „szója" vagy „kukorica" szóhoz kell kapcsolni. Amennyiben a szöveg bármely változatát lábjegyzetben alkalmazzák, a betű nagyságának legalább akkorának kell lennie, mint amilyen nagyságút az összetevők jegyzékében alkalmaznak;

b) olyan termékek esetében, amelyekre nem létezik összetevők jegyzéke, világosan fel kell tüntetni az élelmiszer címkézésén a „géntechnológiával módosított szójából készült" vagy szükség esetén a „géntechnológiával módosított kukoricából készült" szöveget;

c) amennyiben a 79/112/EGK irányelv 6. cikke (5) bekezdése b) pontjának első francia bekezdésében foglalt rendelkezésekkel összhangban egy összetevőt egy kategória nevével jelölnek meg, akkor e megjelölést a „géntechnológiával módosított szójából/kukoricából készült… (*)-t tartalmaz" szöveggel kell kiegészíteni;

d) amennyiben egy összetett összetevő egy összetevője meghatározott élelmiszerekből származik, ezt fel kell tüntetni a végtermék címkézésén, és ki kell egészíteni a b) pontban megállapított szöveggel.

(4) E cikk nem érinti az élelmiszerek címkézésre vonatkozó közösségi jogszabályokban foglalt egyéb követelményeket.

3. cikk

Az 1813/97/EK bizottsági rendelet hatályát veszti.

4. cikk

(1) Az e rendeletben megfogalmazott címkézési követelmények nem vonatkoznak olyan termékekre, amelyeket e rendelet hatálybalépése előtt a Közösségben jogszerűen gyártottak és címkéztek, vagy a Közösségbe jogszerűen importáltak, és ott szabad forgalomba bocsátottak.

(2) A 2. cikk alkalmazását e rendelet hatálybalépését követően hat hónappal el lehet halasztani olyan termékek esetében, amelyeket az 1813/97/EK bizottsági rendeletnek megfelelően címkézve hoztak forgalomba, azaz feltüntették rajtuk a géntechnológiával módosított anyagok jelenlétét.

5. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő kilencvenedik napon lép hatályba.

(*) Ki kell egészíteni az összetevővel/összetevőkkel.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 1998. május 26-án.

a Tanács részéről
az elnök
J. CUNNINGHAM